

**PROGRAM ROZWOJU SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO-
WYCHOWAWCZEGO DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH RUCHOWO
W BUSKU-ZDROJU NA LATA 2009 - 2012**

Zadanie

- I. Promocja Ośrodka w środowisku

Cele

1. Zapewnienie naboru uczniów do proponowanych form kształcenia.
2. Pozyskiwanie sojuszników dla działalności Ośrodka w kontekście podniesienia jakości oferty placówki.
3. Tworzenie sprzyjającego klimatu do wspierania działań Ośrodka.
4. Przebudowanie postaw społecznych wobec niepełnosprawnych.

Formy realizacji

1. Opracowanie i aktualizacja profesjonalnej strony internetowej Ośrodka.
2. Cykliczne opracowanie i publikacja gazetki zawierającej wiadomości dotyczące działalności Ośrodka, aktualnych informacji, znaczących osiągnięć, perspektywy rozwoju i in.
3. Udział w imprezach środowiskowych, podejmowanie inicjatyw samodzielnych akcentujących istnienie Ośrodka.
4. Współpraca z mediami.
5. Podejmowanie współpracy ze stowarzyszeniami, organizacjami wsparcia, fundacjami, organizacjami rządowymi i pozarządowymi.

Efekt

Istnienie w świadomości środowiska lokalnego i regionalnego, iż Ośrodek jest placówką nowoczesną, otwartą, dynamiczną, odpowiadającą na potrzeby niepełnosprawnych uczniów oraz ich rodzin.

Zadanie

- II. Podniesienie zakresu i jakości komunikacji interpersonalnej w Ośrodku

Cele

1. Efektywny przepływ informacji.
2. Stworzenie przestrzeni do współpracy i dialogu.
3. Optymalny system reagowania w sytuacjach problemowych, kryzysowych.
4. Wykorzystywanie informacji do optymalizacji podejmowanych działań edukacyjnych.
5. Identyfikowanie czynników ryzyka i zachowań ryzykownych w celu podjęcia działań zgodnie z zasadą wczesnej interwencji.
6. Ujawnianie konfliktów (np. sprzeczność potrzeb, interesów, wartości) i możliwość konstruktywnego ich rozwiązania.

Formy realizacji

1. Wzmocnienie działalności zespołów wychowawczych z udziałem kadry zarządzającej, wychowawców, nauczycieli, pedagoga, psychologa i innych specjalistów – odpowiednio do potrzeb.
2. Podniesienie efektywności pracy zespołów przedmiotowych oraz innych problemowych w kontekście poprawy jakości procesu edukacyjnego – współpraca wszystkich podmiotów realizujących proces edukacyjny oraz z zakresu rewalidacji.
3. Spotkania z rodzicami wychowanków: indywidualne, zorganizowane, ogółu społeczności rodziców; informacje skierowane do rodziców dotyczące funkcjonowania ich dziecka, np. zdiagnozowanych zasobów, postępów w rozwoju, znaczących osiągnięć).

4. Inicjowanie i podejmowanie rozmów dyrektora z pracownikami, rodzicami, uczniami w celu zebrania oczekiwań, informacji zwrotnych dotyczących podejmowanych działań, odniesienia się do ich sugestii, podjęcie negocjacji, niezbędnych ustaleń.
5. Okresowa analiza działalności Ośrodka; przedstawienie wniosków rodzicom i radzie pedagogicznej.
6. Systemowe działania podmiotów Ośrodka.

Efekt

Zbudowanie przestrzeni dialogu podmiotów Ośrodka.

Zadanie

III. Podniesienie efektywności działań edukacyjnych z uwzględnieniem poszerzenia oferty edukacyjnej.

Cele

1. Rozpoznanie preferencji zawodowych niepełnosprawnych uczniów w kontekście potrzeb rynku pracy.
2. Zaplanowanie do włączenia w system organizacyjny Ośrodka nowego typu szkół i kierunków kształcenia.
3. Rozpoznanie możliwości edukacyjnych wychowanków – analiza wewnętrzna.
4. Planowanie procesu edukacyjnego w odniesieniu do profesjonalnej diagnozy psychologiczno-pedagogicznej oraz dodatkowych informacji własnych.
5. Indywidualizacja działań edukacyjnych.
6. Ewaluacja podejmowanych działań.
7. Poszukiwanie i wprowadzanie optymalnych rozwiązań metodycznych.

Formy realizacji

1. Realizacja przez wewnątrzszkolny zespół doradztwa zawodowego programu aktywizacji zawodowej niepełnosprawnych uczniów.
2. Utworzenie nowych typu szkół i kierunków kształcenia w ramach funkcjonującej zasadniczej szkoły zawodowej, technikum, szkoły policealnej.
3. Kształcenie uczniów w takich typach szkół oraz zawodach, które dają szansę na aktywność zawodową oraz możliwość samorealizacji w tym zakresie.
4. Uruchomienie systemu doksztalcenia i doskonalenia kadry pedagogicznej.
5. Analiza przez zespół wychowawczy wielospecjalistycznej diagnozy zawartej w dokumentacji wychowanków.
6. Zaplanowanie i przeprowadzenie diagnozy wewnętrznej.
7. W oparciu o ww. źródła informacji zaplanowanie działań edukacyjno-terapeutycznych z osobistą odpowiedzialnością za realizację zadań.
8. Okresowa analiza wdrożonego programu.
9. Odpowiednie do potrzeb wprowadzenie korekt, modyfikacji, nowych form pracy poprzez:
 - a) wymianę doświadczeń zespołów przedmiotowych,
 - b) włączenie w większym zakresie wychowawców internatu w działania edukacyjne i terapeutyczne – wykorzystanie ich zasobów zawodowych, wprowadzenie nowych rozwiązań organizacyjnych,
 - c) udział nauczycieli w doskonaleniu zawodowym – wykorzystanie wiadomości i umiejętności w podnoszeniu jakości pracy zawodowej.
10. Praca z uczniem zdolnym (wzmacnianie typu inteligencji, profilu uzdolnień).
11. Stworzenie lepszych warunków do rozwoju sfery poznawczej poprzez:

- a) wyposażenie internatu w salę edukacyjną zaopatrzoną w pomoce naukowe, stwarzającą warunki do pracy własnej, z możliwością jej ukierunkowania,
 - b) wyposażenie internatu w dodatkową pracownię komputerową z dostępem do Internetu.
12. Unowocześnienie bazy dydaktycznej szkoły, np. wyposażenie w indywidualne pomoce dydaktyczne, wyposażenie sal dydaktycznych i pracowni w sprzęt komputerowy, programy multimedialne.
 13. Rozbudowanie szkolnego systemu oceniania z uwzględnieniem specjalnych i specyficznych potrzeb edukacyjnych.
 14. Wprowadzenie konsultacji między nauczycielami, wychowawcami oraz specjalistami: np. metody i formy pracy z wychowankami, wprowadzenie dodatkowych informacji do diagnozy ucznia.
 15. Informowanie rodziców, zachęcanie do pomocy, wskazanie metod i form pracy z uczniami.
 16. Wykorzystanie środków unijnych w celu poszerzenia i podniesienia jakości oferty edukacyjnej.

Efekt

Poszerzenie oferty edukacyjnej do potrzeb niepełnosprawnych uczniów. Uzyskiwanie adekwatnych do możliwości wychowanków wyników w procesie edukacyjnym.

Zadanie

IV. Optymalizacja działań z zakresu pomocy specjalistycznej – terapeutycznej.

Cele

1. Wspomaganie procesów instrumentalnych (myślenie, pamięć, uwaga, mowa, percepcja wzrokowa, słuchowa) i kierunkowych (motywacja do nauki, koncentracja na czynnościach szkolnych, reagowanie na polecenia, kontrola emocjonalna, potrzeba osiągnięć) w kontekście specyficznych potrzeb uczniów.

Formy realizacji

1. Opracowanie regulaminu funkcjonowania systemu zajęć rewalidacyjnych oraz specjalistycznych z uwzględnieniem zasad kwalifikacji uczniów na proponowane formy zajęć.
2. Kwalifikacja uczniów do pomocy specjalistycznej.
3. Włączenie wychowanków w plan zajęć oraz ich realizacja.
4. Zapoznanie wychowawców internatu i rodziców z planem zajęć i włączenie w proces terapeutyczny ukierunkowany przez specjalistów.
5. Realizacja procesu usprawniania poprzez objęcie uczniów możliwymi formami zajęć rewalidacyjnych oraz pomocy specjalistycznej: rehabilitacja, terapia pedagogiczna, logopedia, neurologopedia, psychoterapia indywidualna i prowadzenie specjalistycznych grup terapeutycznych, socjoterapia, opieka psychologiczno-pedagogiczna, terapia EEG Biofeedback.

Efekt

Ośrodek rozpoznaje specjalne i specyficzne potrzeby wychowanków i je realizuje.

Zadanie

V. Stworzenie środowiska wychowawczego dającego możliwości wszechstronnego rozwoju wychowanków na miarę ich możliwości.

Cele

1. Pomoc wychowankom w samopoznaniu, samoocenie, akceptacji siebie, wzmacnianiu poczucia własnej wartości.
2. Wspieranie uczniów w poszukiwaniu drogi własnego rozwoju.
3. Rozbudowanie zainteresowań i ciekawości poznawczej.
4. Rozwijanie uczuć estetycznych.
5. Wzmacnianie więzi lokalnych, identyfikacja z miejscem pochodzenia, jego dziedzictwem kulturowym.
6. Upowszechnianie wiedzy nt. polskiej historii, kultury, walorów przyrodniczych naszego kraju.
7. Funkcjonowanie Klubów 4H na terenie Ośrodka.

Formy realizacji

1. Uświadomienie wychowankom ich własnej hierarchii wartości.
2. Prowadzenie zajęć uwzględniających dylematy moralne, rozważanie ich w coraz bardziej złożony sposób.
3. Modyfikowanie posiadanego systemu wartości w ten sposób, aby uwzględniał on ich ograniczone możliwości.
4. Uaktywnienie potrzeby poszukiwania wiedzy o sobie.
5. Podjęcie działań systemowych mających na celu wytworzenie obiektywnego obrazu własnej niepełnosprawności, co daje podstawę do wytyczenia kierunku własnego rozwoju.
6. Rozwijanie świadomych motywów działania.
7. Wspieranie wychowanków w planowaniu własnej przyszłości – działalność Szkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.
8. Rozwijanie zainteresowań i promowanie osiągnięć uczniów.
9. Inspirowanie twórczości artystycznej.
10. Rozwijanie umiejętności psychospołecznych.
11. Rozwijanie podstaw patriotycznych, poczucia przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej narodu.
12. Działania w kierunku kształtowania świadomości więzi z własnym regionem, krajem oraz dziedzictwem kulturowym narodu.

Efekt

W działaniach pedagogicznych oprócz kompensacji deficytów duży nacisk kładzie się na rozwój i wzmacnianie potencjału każdego wychowanka, jego zasobów i możliwości psychofizycznych.

Zadanie

VI. Wzmocnienie poziomu skuteczności działań profilaktycznych.

Cele

1. Osłabienie czynników ryzyka i wzmocnienie czynników chroniących.
2. Uwzględnienie specyfiki etapu rozwojowego wychowanków oraz ich potrzeb w planowaniu i modyfikacji programu profilaktycznego.
3. Uruchomienie działań edukacyjnych w obszarze umiejętności psychospołecznych oraz włączenie zajęć mających na celu łagodzenie napięć emocjonalnych.

Formy realizacji

1. Diagnozowanie potrzeb wychowanków w obszarze profilaktyki.
2. Opracowanie strategii działań skierowanych do rodziców.
3. Opracowanie i wdrożenie strategii działań skierowanych do uczniów: informacyjnych, edukacyjnych, alternatywnych, interwencyjnych.
4. Wykorzystanie dotychczasowych doświadczeń w pracy profilaktycznej.

5. Stworzenie bezpiecznego środowiska dla wychowanków.

Efekt

Obniżenie poziomu zachowań ryzykownych.

Zadanie

VII. Wzmacnianie zdrowia i sprawności fizycznej wychowanków.

Cele

1. Zaspokajanie potrzeb zdrowotnych, usprawnianie fizyczne niepełnosprawnych wychowanków.

Formy realizacji

1. Wzbogacanie bazy terapii ruchowej.
2. Remont basenu (przywrócenie do użytku) wraz z zapleczem sanitarnym.
3. Przebudowa sali gimnastycznej.
4. Pomoc wychowankom w pozyskiwaniu sprzętu rehabilitacyjnego oraz innego pomocnego w pokonywaniu barier komunikacyjnych – współpraca z PFRON, organizacjami pozarządowymi,
5. Przebudowa placu rekreacyjno-sportowego.
6. Współpraca ze ZRZESZENIEM SPORTU I REHABILITACJI *START*.
7. Dostosowanie miejsca nauki i pobytu dziennego w internacie do potrzeb wychowanków – pełna likwidacja barier.
8. Jasne określenie zasad funkcjonowania działu rehabilitacji.

Efekt

Ośrodek stwarza możliwość usprawniania wychowanków.

Zadanie

VIII. Wspomaganie rodziców w bardziej efektywnym wypełnianiu funkcji rodzicielskich oraz motywowanie do współpracy z Ośrodkiem.

Cele

1. Stworzenie partnerskiego współdziału rodziny, szkoły i środowiska wg następujących typów:
 - a) rodzicielstwo,
 - b) komunikacja,
 - c) wolontariat,
 - d) nauka domowa,
 - e) współdecydowanie,
 - f) współpraca ze społecznością lokalną.

Formy realizacji

1. Rodzicielstwo – pomoc rodzicom w tworzeniu domowego środowiska wsparcia dla uczących się dzieci.
2. Komunikacja – poszukiwanie efektywnej komunikacji: Ośrodek – dom oraz dom-Ośrodek w zakresie oferty Ośrodka i postępów w rozwoju dzieci.
3. Wolontariat – wszelkie działania ukierunkowane na pozyskiwanie oraz organizowanie pomocy i wsparcia rodziców dla przebywających w Ośrodku dzieci, Ośrodka jako instytucji.
4. Nauka domowa – dostarczanie rodzicom informacji oraz pomysłów, obejmujących pomoc dzieciom w pracach domowych i wszelkich czynnościach pozaszkolnych związanych z realizacją programu szkolnego (nauczania, terapii, wychowania).
5. Współdecydowanie – włączenie rodziców w decydowanie o wszelkich sprawach związanych z życiem szkoły oraz rozwijanie rodzicielskiej reprezentacji.

6. Współpraca ze społecznością lokalną – wszelkie formy ukierunkowane na rozpoznawanie oraz integrowanie działań zaradczych i usług świadczonych przez środowisko lokalne dla szkół, rodzin i dzieci.
7. Uruchomienie systemu informacji dla rodziców dot. m.in. systemu pomocy świadczonej przez organizacje rządowe i pozarządowe na rzecz osób niepełnosprawnych.

Efekt

Rodzice współpracują z Ośrodkiem na zasadzie partnerstwa, z uwzględnieniem zapisów zawartych w statucie placówki.

Zadanie

IX. Wymiana doświadczeń edukacyjno – terapeutycznych.

Cele

1. Podniesienie jakości pracy edukacyjno – terapeutycznej.
2. Wprowadzenie form i metod pracy stymulujących rozwój wychowanków.

Formy realizacji

1. Nawiązanie współpracy z Zakładem Terapii Pedagogicznej i Rewalidacji Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach, Akademią Pedagogiki specjalnej w Warszawie w zakresie praktyk studenckich, badań do wykorzystania w pracach licencjackich i magisterskich, udział w konferencjach naukowych, konsultacje z pracownikami naukowymi.
2. Nawiązanie współpracy z placówkami szkolnictwa specjalnego w kraju i zagranicą.
3. Współpraca z Powiatowym Ośrodkiem Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli w Busku-Zdroju oraz innymi placówkami doskonalenia nauczycieli – wykorzystanie ofert szkoleniowych.

Efekt

Ośrodek wprowadza nowe metody i formy pracy z wychowankami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

KLUCZOWE KONCEPCJE ROZWOJU OŚRODKA

1. Zmiana organizacji funkcjonowania Ośrodka odpowiednio do zmian w polityce oświatowej z uwzględnieniem poszerzenia oferty edukacyjnej i rozpoznanych potrzeb na rynku pracy.
2. Pozyskiwanie i wykorzystanie środków unijnych oraz w ramach programów oferowanych przez PFRON – poszerzenie i podniesienie jakości procesu edukacyjnego, podniesienia jakości życia wychowanków przebywających w Ośrodku.
3. W ramach wykorzystania środków unijnych planuje się:
 - a) przebudowę basenu rehabilitacyjnego, sali gimnastycznej wraz z zapleczem, remont łazienek usytuowanych na terenie internatu, wymianę ciągów komunikacyjnych – II piętro internatu
 - b) modernizację obiektów sportowych: mini boisko do piłki ręcznej z nawierzchnią sztucznej trawy
 - c) boisko do piłki siatkowej, koszykówki i tenisa, bieżnię prostą o długości 100m, bieżnię wokół obiektu,
 - d) doposażenie bazy materialnej placówki,
 - e) poszerzenie oferty edukacyjnej wspomagającej rozwój uczniów oraz rozwijającej zainteresowania młodzieży,
 - f) wspieranie współpracy między środowiskami edukacyjnymi.

4. Unowocześnienie bazy dydaktycznej, ze szczególnym uwzględnieniem pracowni języków obcych.
5. Współpraca z placówkami kształcenia specjalnego w celu wymiany doświadczeń.
6. Poszerzenie współpracy z uczelniami, ośrodkami doskonalenia nauczycieli – podniesienie jakości procesu edukacyjnego.
7. Pozyskiwanie sponsorów – wspomaganie przedsięwzięć organizowanych przez Ośrodek.
8. Podjęcie próby utworzenia grup wsparcia dla rodziców niepełnosprawnych wychowanków.
9. Wspieranie rozwoju zawodowego i osobistego pracowników Ośrodka.

Program przedstawiony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej Plenarnej w dniu 23.11.2009r.
Rada Pedagogiczna przyjęła zaproponowany program rozwoju placówki.